

Рецензія
на дисертаційне дослідження
Сліпченко Ксенії Дмитрівни
представленого на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю
025 – Музичне мистецтво, галузь знань 02 – Культура і мистецтво
на тему
ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ НАПРЯМИ
ДОМРОВОЇ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

Обрана дисертанткою тема є надзвичайно актуальною в контексті сучасних мистецтвознавчих досліджень української музики. Адже творчість українських композиторів для домри, як і для інших інструментів, є невід’ємною складовою національної культури.

На основі комплексного дослідження у дисертації вперше в українському музикознавстві представлена вся жанрова панорама домрової музики українських композиторів 1933–2020 років та висвітлено її стильові напрями.

Дисертанткою вперше вводиться поняття *розширеної домрової техніки*, що з’явилась внаслідок урізноманітнення та розширення композиторської музичної мови. Зокрема, дослідниця наголошує на виокремленні цілого блоку нових прийомів та засобів звуковидобування на інструменті: різновиди трелей, *glissando*, *pizzicato*, удари по корпусу інструмента, та по оточуючих предметах тощо. В полі дослідницької уваги також опинилася й нещодавно створена електродомра, специфіка якої дозволяє експериментувати з різноманітними звуковими ефектами.

Сліпченко Ксенією Дмитрівною розглянуто значний корпус творів всіх жанрів, що були створені для домри українськими авторами – від перекладень, малих форм до фантазій, сонат і концертів. Здійснено докладний аналіз творів, виявлено засоби художньої виражальності та структурно-композиційної організації, особливості стильового втілення та емоційного наповнення. Увиразнено такі стильові риси як фольклоризм, неофольклоризм, неокласичність, необароковість, романтизм і неоромантизм, джаз. Оцінка творів, що аналізуються, переконує особистою аргументованою думкою.

Хотілося б позитивно відзначити осяжний екскурс з історії появи та розвитку домрового репертуару, що почав свій шлях з перекладень переважно зразків народної, пізніше – скрипкової та фортепіанної академічної музики. Цікавою також видається теза становлення сольного домрового репертуару шляхом виокремлення з оркестрового.

Прослідковується надзвичайна любов і шана дослідниці до свого інструменту, котрий останнім часом посідає чільне місце у концертній практиці і не поступається за яскравістю і виражальними можливостями будь-якому іншому. В якому відчувається як лірична природа так і значний віртуозний потенціал, а також спроможність звуконаслідування тембрів інших інструментів і навіть фізичних явищ.

Системне та глибоке опрацювання вельми плідної композиторської спадщини у царині домрової музики має вагоме значення для історії національної музичної культури. Враховуючи постійний виконавський попит на поповнення та оновлення репертуару, означене дослідження, без сумніву, сприятиме широкому впровадженню у виконавський та педагогічний репертуарний обіг представлені твори.

У домровому мистецтві, як відомо, вельми розповсюджена традиція написання творів самими виконавцями. Однак, далеко не всі композитори, котрі створювали опуси для домри, володіли навичками гри на інструменті. У зв'язку з чим виникло питання: **«Що Ви можете сказати відносно домрового мистецтва про взаємодію композитор-виконавець?»**

Зважаючи на достатньо високий рівень теоретичної розробки актуальної теми, ґрунтовність основного змісту, вважаю, що дисертація **«Жанрово-стильові напрями домрової творчості українських композиторів»** відповідає вимогам МОН України, а її авторка Ксенія Дмитрівна Сліпченко заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 – Музичне мистецтво.

Кандидат мистецтвознавства,
Доцент, завідувач кафедри
Оркестрових струнних інструментів
ХНУМ імені І.П. Котляревського

МЕЛЬНИК
Алла Олексіївна